

певних виробничих ланок, які в цілому складають та забезпечують єдиний виробничий цикл та діяльність підприємства в цілому.

Узагальнюючи вище викладене, можна зробити висновок, що контроль є не тільки функцією менеджменту, а дійовим інструментом для належної оцінки будь-якого існуючого процесу чи виду діяльності, який дозволяє спрогнозувати на певний період діяльності певних складових та в цілому підприємства з метою одержання фінансових результатів.

Список використаних джерел

1. *Верига Ю. А., Деньга С. М.* Окремі аспекти організації стратегічного екаутингу. Развитие бухгалтерского учета и контроля в контексте европейской интеграции: Монография. — Житомир-Краматорск: ЧП «Рута», 2005. — 588 с.

2. *Нападовська Л. В.* Парадигма вітчизняної системи обліку в умовах глобалізації економіки. Развитие бухгалтерского учета и контроля в контексте европейской интеграции: Монография. — Житомир-Краматорск: ЧП «Рута», 2005. — 588 с.

3. *Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І.* Економічний енциклопедичний словник: У 2 т. Т. 2 / За ред. С. В. Мочерного. — Львів: Світ, 2006.

4. *Управления — это наука и искусство* — А. Файлов, Г. Эмерсон, Ф. Тейлор, Г. Форд. — М.: Республика, 1992.

5. *Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник.* Видання третє, перебране і доповнене. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 531 с.

6. *Шевчук В. О.* Контроль господарських систем в суспільстві з перехідною економікою (Проблеми теорії, організації, методології): Монографія. — К.: Київ. держ. торг.-еко. ун-т, 1998. — 371 с.

А. А. Дацюк, викладач

Ковельський промислово-економічний коледж
Луцького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ДОПОМІЖНИХ ВИРОБНИЦТВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

В умовах реформування економіки України важливого значення набуває створення на сільськогосподарських підприємствах ефективної системи обліку витрат, яка задовольнить потреби управління в інформації про фінансовий стан та перспективи розвитку підприємства.

У складі витрат на виробництво продукції розрізняють витрати основних та допоміжних виробництв. Основне виробництво в сільському господарстві представлене галузями рослинництва та тваринництва. Структура допоміжних виробництв на окремих сільськогосподарських підприємствах може бути різною залежно від напрямків діяльності підприємства, видів продукції, що виготовляються тощо.

Відповідно до Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132 до складу допоміжних виробництв сільськогосподарських підприємств відносяться газопостачання, теплопостачання, електропостачання, водопостачання, ремонтна майстерня, холодильні установки, автомобільний транспорт, жива тяглова сила.

Складне фінансове становище більшості сільськогосподарських підприємств вимагає ефективного використання ресурсів у виробничому процесі підприємства.

В основі діяльності допоміжних виробництв лежить використання таких «стратегічних» енергоносіїв, як електрика, газ, паливо, купівельні ціни на які постійно зростають, що призводить до збільшення витрат допоміжних виробництв та, як наслідок, до зростання собівартості продукції.

А оскільки ефективність діяльності підприємства значною мірою залежить від зниження витрат на одиницю продукції, то раціональне використання енергоносіїв є одним з найважливіших питань для сільськогосподарського виробника. Відповідно, першочерговим завданням обліку витрат допоміжних виробництв є надання повної та достовірної інформації про величину використаних енергоносіїв, місця їх виникнення, порядок розподілу між окремими видами продукції для прийняття відповідних управлінських рішень.

В господарській діяльності сільськогосподарських підприємств завжди є актуальним питання ремонту існуючої техніки, а відповідно, виникає необхідність пошуку шляхів вдосконалення оперативного обліку витрат у ремонтних майстернях сільськогосподарського виробника.

Витрати ремонтних майстерень є важливим об'єктом обліку в зв'язку з використанням в ремонтних роботах великої кількості запасних частин, вузлів, деталей. Важливо контролювати правильність віднесення тих чи інших витрат на відповідні роботи, послуги, замовлення. Крім того, в зв'язку з тим, що більшість

сільськогосподарських робіт припиняється в зимовий період, але обсяги ремонтних робіт взимку особливо значні. Відповідно необхідно слідкувати за правильністю відображення в обліку витрат на ремонт їх нагромадження та розподіл між окремими видами продукції чи витратами періоду.

Багатоступінчатість технологічного процесу виготовлення продукції в сільському господарстві призводить до того, що собівартість сільськогосподарської продукції визначається в кінці року. Також на процес виробництва значний вплив мають природні фактори. Собівартість робіт та послуг більшості допоміжних виробництв розраховується щомісячно. Відповідно, при створенні належної системи обліку витрат допоміжних виробництв, яка надасть оперативну інформацію про роботу цих підрозділів, є можливість постійно контролювати хід виконання виробничих завдань та довести величину понесених витрат на виробництво продукції до їх оптимального рівня на кожному окремому підприємстві.

Таким чином, облік витрат допоміжних виробництв має важливе значення для одержання достовірних даних про витрати на виробництво, порядок формування собівартості продукції, пошуку шляхів раціональної організації виробничих процесів та ефективного управління ними на сільськогосподарському підприємстві.

О. В. Дудкевич, викладач
Уманський державний аграрний університет

ПОНЯТТЯ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ У МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТАХ

У складі фінансової звітності одним з основних звітів є Звіт про фінансові результати. На відміну від Балансу підприємства, який відображає фінансовий стан на звітну дату, Звіт про фінансові результати є носієм інформації про види доходів, одержаних підприємством, понесених витрат. Як наслідок, у звіті узагальнюються фінансові результати підприємства у вигляді одержаного прибутку (збитку).

Поряд з чітким розумінням виду діяльності при заповненні звіту про фінансові результати важливе значення має формування даних про доходи і витрати підприємства. Це питання має під-